

IVADAS

Nuo 1992 metų Lietuva dalyvauja tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*) organizuojamuose lyginamuosiuose švietimo tyrimuose. 1995 metais, kartu su 41 pasaulio šalimi, Lietuva dalyvavo Trečiajame tarptautiniame matematikos ir gamtos mokslų tyrime TIMSS (*Third International Mathematics and Science Study*). Buvo tiriamos 7-8 klasių moksleivių matematikos ir gamtos mokslų (fizikos, chemijos, biologijos, fizinės geografijos) žinios ir gebėjimai, analizuojamos bendrosios jų mokymosi nuostatos, požiūris į matematiką ir gamtos mokslus. Sukaupta medžiaga padėjo geriau suprasti ne tik šių mokomųjų dalykų, bet ir bendrąsias švietimo problemas. Tyrimo medžiaga naudota kuriant Lietuvos bendrąsias mokymo programas, švietimo standartus, rašant naujus vadovėlius. Sėkmingai pasibaigus TIMSS tyrimui, IEA asociacija jį pratęsė 1999 metais, pavadinusi TIMSS-R (*TIMSS-Repeat*). Lietuvoje tyrime dalyvavo trys tūkstančiai moksleivių iš 150-ies atsitiktinai atrinktų vidurinių ir pagrindinių bendrojo lavinimo mokyklų. Pakartojus tyrimą, atsirado galimybė ne tik palyginti Lietuvos rezultatus su kitų šalių rezultatais, bet ir įvertinti Lietuvos moksleivių pasiekimų kaitą.

Tyrimo metu surinkta daug informacijos apie Lietuvos moksleivių žinias bei nuostatas. Sukurta turtinga duomenų bazė, ji dar ilgai bus analizuojama (visų tyrimo dalyvavusių šalių duomenų bazės galima rasti Internetu adresu www.timss.com). Pirmosios tyrimo ataskaitos buvo skirtos daugiau politikams – jose nagrinėta, kurios šalies moksleiviai geriausiai sprendė matematikos uždavinius, atsakinėjo gamtos mokslų klausimus. Pedagogus, švietimo specialistus domina gilesnė rezultatų analizė – kodėl Lietuvos moksleiviai blogiau atsakė vieną ar kitą klausimą, ką jie moka. Todėl šioje tyrimo ataskaitoje bus bandoma analizuoti į gamtos mokslų rezultatus, testo užduotis skirstyti pagal turinio sritis, pažiūrėti, kaip išsiskyrė Lietuvos moksleivių atskirų temų, uždavinių rezultatai.

Leidinio pradžioje pateikiamos gamtos mokslų turinio sritys, vizualiai palyginami Lietuvos moksleivių 1995 ir 1999 metų testavimo rezultatai, nagrinėjama, kaip tuos pačius uždavinius sprendė kitų šalių moksleiviai. Po to pateikiami kiekvienos gamtos mokslų turinio srities rezultatai su uždavinių pavyzdžiais. Leidinio pabaigoje pateikiama informacija apie bendrus 1999 metų tyrimo gamtos mokslų testo rezultatus ir jų kaitą, lyginant su 1995 metų tyrimu.